

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG SỰ LÃNH ĐẠO CỦA THÀNH ỦY HÀ NỘI TRONG PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG HIỆN NAY

ThS VŨ THU HIÊN

Đảng ủy phường Hoàn Kiếm

Ngày nhận bài: 8/10/2025; Ngày phản biện: 15/10/2025; Ngày duyệt đăng: 10/2/2026.

● **Tóm tắt:** Dưới sự lãnh đạo sát sao, toàn diện của Thành ủy Hà Nội, lĩnh vực văn hóa, đặc biệt là văn hóa truyền thống đã đạt được nhiều kết quả nổi bật, qua đó khẳng định ngày càng rõ giá trị đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển Thủ đô. Những kết quả này góp phần quan trọng vào việc gìn giữ bản sắc dân tộc, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân. Bài viết phân tích việc Thành ủy Hà Nội lãnh đạo phát huy giá trị văn hóa truyền thống trong giai đoạn hiện nay, chỉ ra những hạn chế còn tồn tại và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác này đáp ứng yêu cầu đặt ra trong thời gian tới.

● **Từ khóa:** Thành ủy Hà Nội; Văn hóa; Văn hóa truyền thống.

1. Thành ủy Hà Nội lãnh đạo phát huy giá trị văn hóa truyền thống hiện nay

Trên cơ sở quán triệt các nghị quyết của Trung ương liên quan đến phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, Thành ủy, Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội đã sát sao lãnh đạo, chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan xây dựng, ban hành chương trình, nghị quyết để cụ thể hóa mục tiêu, định hướng, nhiệm vụ, giải pháp phát huy giá trị văn hóa truyền thống của Thủ đô. Điển hình là: Chương trình 06-CTr/TU ngày 17/3/2021 về phát triển văn hóa; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực; xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh giai đoạn 2021-2025; Nghị quyết 09 NQ/TU ngày 22/2/2022 về phát triển công nghiệp văn hóa Thủ đô giai đoạn 2021-

2025, định hướng đến năm 2030; Nghị quyết số 25/2025/NQ-HĐND ngày 10/7/2025 của Hội đồng nhân dân Thành phố Hà Nội về khu phát triển thương mại và văn hóa trên địa bàn thành phố Hà Nội... Qua đó, Thành ủy Hà Nội đã thể hiện rõ vai trò lãnh đạo, chỉ đạo trong quán triệt, triển khai các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Trung ương về công tác văn hóa, đặc biệt là phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Các văn bản chỉ đạo được cụ thể hóa bằng chương trình hành động, kế hoạch thực hiện phù hợp với đặc điểm của Thủ đô, trong đó, bám sát mục tiêu: “Văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh,

dân chủ, công bằng, văn minh” (Ban Chấp hành Trung ương, 2014).

Thành ủy Hà Nội luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo xác định rõ chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan, đơn vị trong quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Điều này không chỉ góp phần gìn giữ và phát huy giá trị, bản sắc văn hóa dân tộc mà còn tạo nền tảng tinh thần vững chắc cho sự phát triển ổn định, bền vững của Thủ đô. Bên cạnh đó, Thành ủy luôn thể hiện quyết tâm xây dựng môi trường văn hóa phong phú, đậm đà bản sắc, góp phần nâng cao đời sống tinh thần của Nhân dân và tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội toàn diện trên địa bàn. Đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm nhằm bảo đảm Thủ đô Hà Nội phát triển hài hòa giữa truyền thống và hiện đại.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Thành ủy, Ủy ban nhân dân Thành phố Hà Nội đã thực hiện việc quản lý nhà nước đối với toàn bộ di tích trên địa bàn Thành phố thuộc thẩm quyền; bao gồm các di tích tiêu biểu như: Khu di tích Trung tâm Hoàng thành Thăng Long, Khu di tích Cổ Loa, Khu di tích Văn Miếu - Quốc Tử Giám và nhiều di tích lịch sử - cách mạng tiêu biểu khác. Sở Văn hóa và Thể thao chịu trách nhiệm tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố thực hiện quản lý nhà nước về di tích trên địa bàn Thành phố. Ủy ban nhân dân cấp xã/phường thực hiện quản lý di tích trên địa bàn trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn và nhiệm vụ được giao, phù hợp quy định pháp luật hiện hành (Sở Văn hóa, thể thao Thành phố Hà Nội, 2025, 2).

Quán triệt các chủ trương của Thành ủy, các cấp ủy đảng từ thành phố đến cơ sở như xã, phường, tổ dân phố đã nghiêm túc triển khai các nghị quyết, chỉ thị và kết luận liên quan đến việc phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Các cấp ủy cơ sở không chỉ chủ động xây dựng kế hoạch hành động cụ thể, ban hành văn bản hướng dẫn, mà còn lồng ghép việc thực hiện các nghị quyết vào hoạt động chuyên môn và các phong trào tại địa phương. Nhờ sự lãnh đạo quyết liệt và cách

tổ chức triển khai bài bản, các chủ trương của Thành ủy và Ban Thường vụ đã nhanh chóng đi vào thực tiễn, mang lại hiệu quả rõ rệt trong công tác bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống.

Hội đồng nhân dân Thành phố ban hành Nghị quyết số 24/NQ-HĐND ngày 29/4/2025 về việc ban hành danh mục các khu vực, di tích, di sản, công trình cần tập trung nguồn lực để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa; danh mục ô phố, tuyến phố đặc trưng, có giá trị văn hóa, lịch sử, danh mục công trình kiến trúc có giá trị để phục hồi, bảo vệ, phát huy giá trị trên địa bàn (Sở Văn hóa, thể thao Thành phố Hà Nội, 2025, 16). Trên cơ sở đó, các di tích, di sản văn hóa được quan tâm đầu tư tu bổ, tôn tạo; các hoạt động văn hóa, thể thao và lễ hội truyền thống được tổ chức rộng rãi, góp phần làm phong phú đời sống tinh thần và tăng cường sự gắn kết trong cộng đồng dân cư. Chính quyền cấp cơ sở đã phát huy vai trò nòng cốt trong việc tổ chức các hoạt động văn hóa cộng đồng, phục dựng lễ hội truyền thống, phát triển mô hình “Gia đình văn hóa”, “Tổ dân phố văn hóa”, “Câu lạc bộ gìn giữ di sản”...tạo nên sức lan tỏa từ cơ sở. Nhờ đó, Hà Nội đã hoàn thành toàn bộ 18/18 chỉ tiêu của Chương trình 06, trong đó nhiều chỉ tiêu vượt kế hoạch (Hoàng Phúc, 2025). Mặt khác, Thành phố đã đầu tư hơn 14.000 tỷ đồng tu bổ 579 di tích, thực hiện theo lộ trình tu bổ, tôn tạo các di tích lịch sử - văn hóa, di tích có giá trị về kiến trúc nghệ thuật, danh lam thắng cảnh và các di tích quốc gia, di tích cấp thành phố có giá trị tiêu biểu. Cụ thể, tổng số di tích cần đầu tư tu bổ, tôn tạo giai đoạn 2021-2025 là 579 dự án với tổng kinh phí 14.029 tỷ đồng. Trong đó, di sản thế giới, di tích quốc gia đặc biệt, cách mạng kháng chiến là 58 di tích dự kiến thành phố đầu tư là 5.676,3 tỷ đồng (An An, 2024). Những kết quả này thể hiện rõ hiệu quả trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Thành ủy đối với hệ thống chính quyền, góp phần phát huy mạnh mẽ giá trị văn hóa truyền thống, nâng cao đời sống tinh thần và xây dựng Thủ đô ngày càng văn minh, hiện đại.

Trên thực tế, Thành ủy Hà Nội luôn quan tâm mở rộng hợp tác quốc tế trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, xem đây là một kênh quan trọng để quảng bá hình ảnh Thủ đô ngàn năm văn hiến ra thế giới và nâng cao vị thế của Hà Nội trong bối cảnh hội nhập. Thông qua các chương trình hợp tác, giao lưu văn hóa với các tổ chức quốc tế, đại sứ quán, thành phố kết nghĩa, nhiều di sản văn hóa vật thể và phi vật thể của Hà Nội đã được giới thiệu rộng rãi. Đồng thời, Hà Nội cũng tích cực tiếp nhận sự hỗ trợ kỹ thuật, kinh nghiệm và nguồn lực từ các nước có thế mạnh trong lĩnh vực bảo tồn văn hóa, qua đó nâng cao hiệu quả quản lý, trùng tu, phát huy di sản. Chỉ trong 6 tháng đầu năm 2025, Thành phố đã tổ chức 6 đoàn ra do Lãnh đạo Thành phố làm Trưởng đoàn, bảo đảm thiết thực, hiệu quả, bám sát đúng yêu cầu nhiệm vụ chính trị của Thành phố, yêu cầu đối ngoại và hội nhập quốc tế. Đồng thời, tổ chức 2 đoàn xúc tiến thương mại tại Australia và New Zealand, Nga và Belarus, 1 đoàn dự hội nghị của Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc (UNESCO) và 3 đoàn văn hóa nghệ thuật (Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội, 2025, 27).

Bên cạnh đó, Thành ủy Hà Nội đã chú trọng lãnh đạo sự phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội... trong thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Thành ủy, Ban Thường vụ Thành ủy về phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Qua đó, tạo cơ sở trong việc triển khai các nghị quyết, chỉ thị, kết luận về phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Sự gắn kết chặt chẽ giữa Đảng, Nhà nước và Nhân dân thông qua Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội... giúp lan tỏa, huy động nguồn lực xã hội và tăng tính đồng thuận trong cộng đồng. Thành ủy giao Ban Tuyên giáo phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức các hội nghị quán triệt, tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề đến các cấp ủy, chi bộ, các sở, ngành, Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể, xã, phường; sử dụng hệ thống báo chí,

truyền hình, trang thông tin điện tử để phổ biến sâu rộng chủ trương, nghị quyết về văn hóa truyền thống. Đồng thời, tập trung lồng ghép các hoạt động thực tiễn như triển lãm, trưng bày di sản, chương trình văn nghệ, lễ hội truyền thống. Điển hình là việc tổ chức tọa đàm để thực hiện Chương trình 06/CT-TU ngày 17/3/2021 của Thành ủy Hà Nội (Minh Anh, 2023).

Tại cơ sở như phường Tây Hồ, Thường trực Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân và Mặt trận Tổ quốc phường đã ký kết quy chế phối hợp để đồng hành tổ chức các hoạt động tại cơ sở, thể hiện sự gắn kết từ chính quyền, Mặt trận đến cơ sở các xã, phường (Lê Hải, 2025). Mặt khác, hệ thống thiết chế văn hóa ngày càng được đầu tư, phong trào quần chúng gắn với nhiệm vụ chính trị địa phương được phát động mạnh mẽ (Hoàng Phúc, 2024). Công tác bảo tồn, quảng bá văn hóa truyền thống được đẩy mạnh qua các chương trình hợp tác văn hóa nội vùng và quốc tế, tổ chức lễ hội, giao lưu văn hóa mang bản sắc Thăng Long - Hà Nội. Nhờ đó, những giá trị văn hóa truyền thống không chỉ được gìn giữ mà còn lan tỏa mạnh mẽ, góp phần khẳng định bản sắc văn hóa riêng của Thủ đô và nâng cao chất lượng đời sống tinh thần của người dân theo hướng bền vững.

Ngoài ra, Thành ủy Hà Nội đã thể hiện rõ vai trò lãnh đạo thông qua việc tăng cường công tác kiểm tra, giám sát đối với các tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng bộ nhằm bảo đảm thực hiện nghiêm túc các nghị quyết, chỉ thị, kết luận liên quan đến phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Trên cơ sở đó, công tác kiểm tra, giám sát được triển khai thường xuyên, có trọng tâm, trọng điểm, đảm bảo tính kịp thời, nghiêm minh và hiệu quả. Hoạt động này không chỉ góp phần phát hiện, xử lý những hạn chế, sai phạm mà còn nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm của tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên trong giữ gìn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống. Chỉ tính riêng năm 2023, Thành phố đã tiến hành kiểm tra đối với 16 lễ hội, 129 cơ sở hoạt động

kinh doanh văn hóa, quảng cáo và thể thao, lập biên bản và ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với 41 trường hợp với số tiền gần 1,4 tỷ đồng, tháo dỡ 2.305 băng rôn quảng cáo vi phạm (Thái Hải, 2024). Qua đó, công tác kiểm tra, giám sát đã góp phần củng cố kỷ luật, kỷ cương trong Đảng, nâng cao tính tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, tạo sự thống nhất cao về nhận thức và hành động. Điều này đảm bảo cho các chủ trương, nghị quyết của Thành ủy về lĩnh vực văn hóa được triển khai đồng bộ, thiết thực và đi vào chiều sâu.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, sự lãnh đạo của Thành ủy Hà Nội trong phát huy giá trị văn hóa truyền thống hiện nay còn tồn tại một số hạn chế, bất cập, điển hình như: Một bộ phận cán bộ, đảng viên và cấp ủy chưa nhận thức đầy đủ về vai trò, ý nghĩa chiến lược của văn hóa, đặc biệt là văn hóa truyền thống trong sự nghiệp phát triển bền vững Thủ đô. Việc phát huy giá trị văn hóa truyền thống đôi khi vẫn bị xem là nhiệm vụ phụ, chưa được đặt ngang tầm với các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, an ninh - quốc phòng. Bên cạnh đó, việc thể chế hóa, cụ thể hóa các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về văn hóa, đặc biệt là văn hóa truyền thống còn chậm, thiếu đồng bộ; một số cơ chế, chính sách chưa sát thực tiễn, chưa tạo động lực mạnh mẽ cho công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Đồng thời, chất lượng nguồn nhân lực văn hóa còn hạn chế, đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa ở cơ sở còn thiếu và yếu về chuyên môn, kỹ năng nghiệp vụ; chưa đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh đổi mới, hội nhập và chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa. Sự phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống còn thiếu chặt chẽ, chưa đồng bộ; nội dung phối hợp chưa cụ thể, còn chồng chéo, dẫn đến hiệu quả chưa cao, thiếu tính lan tỏa trong cộng đồng. Ngoài ra, công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện các

chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về phát huy giá trị văn hóa truyền thống đôi khi còn chưa thường xuyên, thiếu chiều sâu; việc phát hiện, xử lý vi phạm và nhân rộng mô hình hiệu quả còn hạn chế. . .

2. Một số giải pháp tăng cường sự lãnh đạo của Thành ủy Hà Nội trong phát huy giá trị văn hóa truyền thống thời gian tới

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyển đổi số trên tất cả các lĩnh vực, Thành phố Hà Nội với vai trò là trung tâm đầu não chính trị, hành chính quốc gia, trung tâm lớn về văn hóa, của cả nước; các yêu cầu đặt ra cho công tác lãnh đạo của Thành ủy trong phát huy giá trị văn hóa truyền thống không chỉ dừng lại ở việc “bảo tồn” mà cần chuyển mạnh sang “khai thác” và “phát triển”, cụ thể là:

Một là, quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, coi trọng yếu tố văn hóa trong hoạch định chính sách phát triển, tạo điều kiện thuận lợi, huy động nguồn lực xã hội cho phát triển văn hóa. “Văn hóa phải thấm sâu vào mọi quy hoạch, kế hoạch, đề án, dự án với tầm nhìn dài hạn và tiêu chuẩn cao, bảo đảm đồng bộ, tương hỗ với các chính sách, giải pháp đột phá về phát triển kinh tế, giáo dục, khoa học, công nghệ và chuyển đổi số” (Bộ Chính trị, 2026). *Hai là*, lãnh đạo, chỉ đạo chuyển đổi tư duy từ quản lý, gìn giữ các giá trị văn hóa truyền thống sang kiến tạo, sáng tạo văn hóa dựa trên các chất liệu văn hóa truyền thống của Thủ đô, đẩy mạnh công nghiệp văn hóa, đề công nghiệp văn hóa và văn hóa sáng tạo là động lực thúc đẩy nền kinh tế Thủ đô. Chú trọng giải quyết bài toán mâu thuẫn giữa bảo tồn nguyên trạng các giá trị văn hóa truyền thống và khai thác các giá trị văn hóa truyền thống để phát triển kinh tế. *Ba là*, Thành ủy Hà Nội cần lãnh đạo tăng cường chuyển đổi số trong phát huy các giá trị văn hóa truyền thống trên địa bàn Thủ đô trong bối cảnh hiện nay để tiếp cận nhanh chóng hơn, rộng hơn về phạm vi, đa dạng các đối tượng hơn, đặc biệt là giới trẻ và các tỉnh thành trên toàn quốc, các quốc gia trên thế giới. Tăng cường

tuyên truyền và định hướng dư luận trong các vấn đề về văn hóa. *Bốn là*, tăng cường chỉ đạo đấu tranh với các thế lực thù địch, phản bác các luận điệu xuyên tạc về văn hóa, văn hóa truyền thống, giá trị văn hóa truyền thống, các đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước trong lĩnh vực văn hóa.

Để tiếp tục khơi dậy và phát huy mạnh mẽ hơn nữa những giá trị văn hóa truyền thống - nền tảng tinh thần vững chắc của Thủ đô, đòi hỏi Thành ủy Hà Nội phải có những giải pháp lãnh đạo toàn diện, đồng bộ, sáng tạo và đáp ứng các yêu cầu đặt ra trong thời kỳ mới. Trong đó, cần tập trung thực hiện một số giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp về vai trò, tầm quan trọng của Thành ủy trong lãnh đạo phát huy giá trị văn hóa truyền thống.

Thực tế cho thấy, vai trò lãnh đạo của Thành ủy có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc định hướng, chỉ đạo và tổ chức thực hiện hiệu quả công tác văn hóa nói chung, phát huy giá trị văn hóa truyền thống nói riêng. Để bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện, xuyên suốt, việc nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp về vai trò, tầm quan trọng của Thành ủy trong lãnh đạo phát huy giá trị văn hóa truyền thống có vai trò then chốt. Vì vậy, cần xác định rõ việc phát huy giá trị văn hóa truyền thống không chỉ là nhiệm vụ của ngành văn hóa, mà còn là trách nhiệm chính trị của toàn hệ thống chính trị, trong đó cấp ủy đảng đóng vai trò hạt nhân lãnh đạo. Cấp ủy, chính quyền các cấp phải nhận thức đầy đủ rằng việc bảo tồn và phát triển văn hóa truyền thống là một bộ phận không thể tách rời trong chiến lược phát triển bền vững địa phương; là nền tảng tinh thần vững chắc, tạo động lực thúc đẩy kinh tế - xã hội và giữ gìn bản sắc dân tộc. “Quán triệt quan điểm phát triển văn hóa ngang tầm với chính trị, kinh tế, xã hội, gắn với xây dựng thế trận an ninh văn hóa, an ninh con người, chủ quyền văn hóa số” (Bộ Chính trị, 2026).

Đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, phổ biến nghị quyết, chỉ thị của Đảng về công tác

văn hóa, đặc biệt là Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam. Cùng với đó, phải gắn trách nhiệm cụ thể cho người đứng đầu cấp ủy, chính quyền trong việc chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ phát huy giá trị văn hóa truyền thống tại địa phương, đơn vị. Các cấp ủy cần chủ động đưa nội dung phát huy giá trị văn hóa truyền thống vào chương trình, kế hoạch công tác hằng năm, lồng ghép vào các phong trào thi đua, cuộc vận động chính trị tại địa phương. Trong đó, chú trọng: “Xây dựng các chương trình, gói sản phẩm kích cầu du lịch nội địa; các tour du lịch đêm gắn với giá trị di tích, di sản văn hóa, biểu diễn văn hóa, nghệ thuật” (Sở Văn hóa, thể thao Thành phố Hà Nội, 2025, 30).

Hai là, nâng cao chất lượng hoạt động của Thành ủy, Ban Thường vụ Thành ủy, các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc Thành ủy đối với phát huy giá trị văn hóa truyền thống.

Thực tế cho thấy, chất lượng hoạt động của Thành ủy, Ban Thường vụ Thành ủy và các cơ quan tham mưu, giúp việc chính là nền tảng quan trọng để phát huy hiệu quả giá trị văn hóa truyền thống của Thủ đô trong giai đoạn hiện nay. Vì vậy, cần tập trung đẩy mạnh công tác xây dựng Đảng trên các mặt: tư tưởng, chính trị, tổ chức và đạo đức trong nội bộ Thành ủy và các cơ quan liên quan. Việc nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn, đặc biệt là sự hiểu biết sâu sắc về văn hóa Thủ đô cho đội ngũ cán bộ là điều kiện tiên quyết, nhằm đảm bảo công tác tham mưu cho Ban Thường vụ Thành ủy được thực hiện đúng, trúng và kịp thời trong quá trình hoạch định chủ trương, chính sách.

Bên cạnh đó, cần đổi mới phương thức lãnh đạo của Thành ủy theo hướng gần dân, sát cơ sở hơn; chú trọng đối thoại, lắng nghe ý kiến từ thực tiễn đời sống văn hóa của Nhân dân. Các cơ quan tham mưu, giúp việc cần phát huy vai trò nòng cốt trong việc nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn, đề xuất chính sách phát triển văn hóa phù hợp, gắn với việc giữ gìn bản sắc ngàn năm văn hiến của

Thăng Long - Hà Nội. Mặt khác, cần tiếp tục kiện toàn bộ máy tổ chức, nâng cao hiệu quả phối hợp giữa các ban Đảng, Văn phòng Thành ủy và các cơ quan liên quan. Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện các nghị quyết, chương trình của Thành ủy về văn hóa phải được thực hiện thường xuyên, chặt chẽ; kịp thời phát hiện và chấn chỉnh những biểu hiện lệch lạc, hình thức, đảm bảo các chủ trương về phát triển văn hóa được triển khai một cách thực chất và hiệu quả.

Ba là, thể chế hóa và cụ thể hóa chủ trương, chính sách về văn hóa.

Thành ủy Hà Nội cần lãnh đạo các cơ quan, đơn vị liên quan tiến hành rà soát, bổ sung, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật, nghị quyết, chỉ thị, chương trình, kế hoạch liên quan đến lĩnh vực văn hóa, bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất và phù hợp với đặc điểm, yêu cầu phát triển của địa phương. Đặc biệt, chú trọng quán triệt, thể chế hóa Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam, kịp thời quan tâm xây dựng các nghị quyết chuyên đề, cơ chế đặc thù và chính sách ưu tiên cho việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống gắn với phát triển kinh tế - xã hội, du lịch, giáo dục và xây dựng con người Hà Nội thanh lịch, văn minh.

Bên cạnh đó, cần cụ thể hóa các chủ trương thông qua chính sách đầu tư, hỗ trợ phù hợp với từng loại hình di sản văn hóa. Ví dụ, có chính sách đãi ngộ, tôn vinh nghệ nhân, hỗ trợ duy trì nghề, làng nghề truyền thống, tu bổ di tích lịch sử, phát triển không gian văn hóa cộng đồng tại cơ sở. Các thiết chế văn hóa cần được đầu tư đồng bộ và vận hành hiệu quả để trở thành nơi sinh hoạt, giao lưu văn hóa thường xuyên của người dân. Mặt khác, cần đẩy mạnh phân cấp trong công tác quản lý văn hóa để tránh chồng chéo, đùn đẩy trách nhiệm. Việc giao quyền chủ động cho cơ sở, cộng đồng trong bảo tồn văn hóa cần đi đôi với hướng dẫn, kiểm tra và hỗ trợ kịp thời từ cấp trên, bảo đảm tính hiệu lực, hiệu quả trong triển khai. Ngoài ra, cần ban hành các hướng dẫn, quy định cụ thể để thúc

đẩy số hóa di sản văn hóa, ứng dụng công nghệ trong bảo tồn, quảng bá văn hóa truyền thống; từ đó, giúp tăng khả năng tiếp cận của người dân và du khách đối với các di sản văn hóa.

Bốn là, chú trọng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực văn hóa.

Trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, nguồn nhân lực đóng vai trò then chốt, quyết định đến chất lượng và hiệu quả của các hoạt động văn hóa. Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam đã khẳng định cần: “Xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao, cán bộ cấp chiến lược, phát triển nguồn nhân lực văn hóa; chú trọng công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, công chức, viên chức, người lao động, nhất là cán bộ chủ chốt và những người làm công tác văn hóa, nghệ thuật ở địa phương. Xây dựng và phát triển mạng lưới chuyên gia trong và ngoài nước về văn hóa” (Bộ Chính trị, 2026). Do đó, việc chú trọng nâng cao nguồn nhân lực văn hóa là một trong những giải pháp trọng tâm, cần được Thành ủy và các cấp ủy, chính quyền đặc biệt quan tâm trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển văn hóa trong thời gian tới. Cần xây dựng chiến lược đào tạo, bồi dưỡng bài bản nhằm nâng cao trình độ, kỹ năng, bản lĩnh chính trị và đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ này; thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn, hội thảo chuyên đề, giao lưu học hỏi kinh nghiệm để cập nhật kiến thức mới, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao trong công tác văn hóa.

Bên cạnh đó, cần đặc biệt quan tâm đến việc bảo vệ, phát huy vai trò của các nghệ nhân dân gian - những “báu vật sống” đang nắm giữ các giá trị văn hóa phi vật thể quý báu. Nghiên cứu, xây dựng chính sách đãi ngộ hợp lý, hỗ trợ kinh phí, tạo điều kiện để nghệ nhân truyền dạy nghề truyền thống, kỹ năng biểu diễn, nghi lễ, ngôn ngữ dân tộc... cho thế hệ trẻ, góp phần giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong cộng đồng. Đây

mạnh giáo dục văn hóa truyền thống trong trường học, tổ chức các sân chơi, cuộc thi, hoạt động ngoại khóa nhằm khơi dậy niềm tự hào dân tộc, tình yêu quê hương và ý thức gìn giữ di sản văn hóa. Mặt khác, cần tăng cường hợp tác giữa các cơ sở đào tạo, viện nghiên cứu và địa phương trong công tác phát triển nguồn nhân lực văn hóa. Chỉ khi có được đội ngũ cán bộ, nghệ nhân và thế hệ kế thừa đủ tâm - tầm - tài, công cuộc gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống mới thật sự bền vững và lan tỏa sâu rộng trong đời sống xã hội. Theo đó, cần tập trung: “sắp xếp tổ chức bộ máy và sử dụng biên chế, vừa tạo sự thống nhất trong hệ thống, vừa bảo đảm yếu tố đặc thù theo ngành, lĩnh vực” (Vũ Thủy, 2024).

Năm là, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân.

Trên thực tế, dưới sự lãnh đạo của Thành ủy, việc huy động và phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân là giải pháp thiết thực để bảo tồn, gìn giữ và lan tỏa các giá trị văn hóa truyền thống một cách bền vững. Vì vậy, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội như Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh... cần tích cực tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân nâng cao nhận thức về ý nghĩa, vai trò của văn hóa truyền thống trong đời sống hiện đại. Việc lồng ghép các nội dung tuyên truyền vào các phong trào thi đua yêu nước, cuộc vận động lớn như “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, “Xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” sẽ góp phần đưa văn hóa truyền thống thấm sâu vào đời sống cộng đồng.

Bên cạnh đó, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội... cần chủ động tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, lễ hội, sinh hoạt chuyên đề về di sản văn hóa phù hợp với từng lứa tuổi, từng đối tượng, nhằm phát huy sức sáng tạo, tính chủ động của Nhân dân trong việc gìn giữ và phát triển văn hóa truyền thống. Đặc biệt, cần khuyến khích giới trẻ tham gia bảo tồn các loại hình văn hóa dân gian, học nghề truyền

thống, tham gia các câu lạc bộ văn hóa dân tộc... để hình thành lớp kế thừa có năng lực và tâm huyết. Nhất quán nguyên tắc: “Tăng cường công tác phối hợp giữa Ủy ban nhân dân Thành phố với Thường trực Hội đồng nhân dân, Đoàn Đại biểu Quốc hội Thành phố, các Ban của Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố và các tổ chức thành viên. Thực hiện tốt tuyên truyền vận động các tầng lớp nhân dân thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, thực hiện nếp sống văn hóa, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh” (Sở Văn hóa, thể thao Thành phố Hà Nội, 2025, 31).

Trên thực tế, Nhân dân là chủ thể sáng tạo và gìn giữ văn hóa. Do đó, cần khơi dậy tinh thần tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm và sự tự giác tham gia của người dân trong việc bảo tồn các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể ở cộng đồng. Đồng thời, cần tôn vinh, biểu dương kịp thời những cá nhân, dòng họ, cộng đồng có đóng góp tích cực trong việc gìn giữ và phát huy văn hóa truyền thống.

Sáu là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát trong lãnh đạo phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

Thực tế cho thấy, trong công tác phát huy giá trị văn hóa truyền thống, việc tăng cường kiểm tra, giám sát không chỉ giúp phát hiện những tồn tại, hạn chế, mà còn kịp thời chấn chỉnh, uốn nắn, thúc đẩy các mô hình hay, cách làm hiệu quả lan tỏa trong cộng đồng. Để thực hiện tốt công tác này, trước hết cấp ủy các cấp cần đưa nội dung kiểm tra, giám sát việc thực hiện nhiệm vụ phát huy giá trị văn hóa truyền thống vào chương trình kiểm tra định kỳ hằng năm. Nội dung kiểm tra cần tập trung vào việc triển khai các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước và chương trình hành động của Thành ủy về phát triển văn hóa. Trong đó, đặc biệt chú trọng đến việc thực hiện ở cơ sở - nơi trực tiếp tổ chức các hoạt động gìn giữ, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa trong đời sống cộng đồng.

Bên cạnh đó, cần phân công rõ trách nhiệm của từng tổ chức, cá nhân trong việc theo dõi,

giám sát các nội dung liên quan đến văn hóa. Ủy ban Kiểm tra các cấp cần chủ động phối hợp với ngành văn hóa và các tổ chức liên quan tổ chức kiểm tra chuyên đề, kiểm tra đột xuất, phát hiện kịp thời các biểu hiện buông lỏng lãnh đạo, thiếu trách nhiệm hoặc làm sai lệch mục tiêu bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và Nhân dân trong giám sát cộng đồng. Sự tham gia giám sát của người dân sẽ góp phần bảo đảm tính khách quan, minh bạch trong việc thực hiện các chính sách văn hóa ở địa phương. Đồng thời, thông qua các kênh phản ánh từ cơ sở, cấp ủy, chính quyền có thể nắm bắt thông tin nhanh chóng, chính xác để

có biện pháp xử lý phù hợp.

Tóm lại, phát triển văn hóa là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân là chủ thể sáng tạo và thụ hưởng. Trong thời gian tới, cần chú trọng thực hiện đồng bộ các giải pháp trên nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Thành ủy Hà Nội trong phát huy giá trị văn hóa truyền thống, góp phần hiện thực hóa Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam: “Phát triển văn hóa, con người là nền tảng, nguồn lực nội sinh quan trọng, động lực to lớn, trụ cột, hệ điều tiết cho phát triển nhanh và bền vững đất nước” (Bộ Chính trị, 2026). ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. An An (2024), *Hà Nội dành hơn 14.000 tỷ đồng cho tu bổ, tôn tạo di tích*, <https://bvhttdl.gov.vn/ha-noi-danh-hon-14000-ty-dong-cho-tu-bo-ton-tao-di-tich-20241014163738518.htm?utm>
2. Ban Chấp hành Trung ương (2014), *Nghị quyết số 33-NQ/TW về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước*, ban hành ngày 9/6/2014.
3. Bộ Chính trị (2026), *Nghị quyết số 80-NQ/TW về phát triển văn hóa Việt Nam*, ban hành ngày 7/1/2026.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.1, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
5. Hoàng Phúc (2024), *Hà Nội tổng kết việc thực hiện xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam*, <https://sovhtt.hanoi.gov.vn/ha-noi-tong-ket-viec-thuc-hien-xay-dung-va-phan-trien-van-hoa-con-nguoi-viet-nam>
6. Hoàng Phúc (2025), *Hà Nội: Hoàn thành 18/18 chỉ tiêu của Chương trình 06-CTr/TU*, báo Lao động thủ đô, <https://laodongthudo.vn/ha-noi-hoan-thanh-1818-chi-tieu-cua-chuong-trinh-06-ctr-tu-187241.html>
7. Lê Hải (2025), *Thường trực HĐND - UBND - Ủy ban MTTQ Việt Nam phường Tây Hồ ký kết quy chế phối hợp*, <https://hanoi.gov.vn/tin-dia-phuong/thuong-truc-hdnd-ubnd-uy-ban-mttq-viet-nam-phuong-tay-ho-ky-ket-quy-che-phoi-hop-4250718182628191.htm>
8. Minh Anh (2023), *Bảo vệ và phát huy giá trị lễ hội truyền thống khu vực nội thành Hà Nội*, báo Điện tử Chính phủ, <https://thanglong.baochinhphu.vn/bao-ve-va-phan-huy-gia-tri-le-hoi-truyen-thong-khu-vuc-noi-thanh-ha-noi-103231103133950448.htm>
9. Sở Văn hóa, thể thao Thành phố Hà Nội (2025), *Hướng dẫn số 500 /HD-SVHTT quy định tạm thời một số nội dung về việc Quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn Thành phố*, ban hành ngày 17/7/2025.
10. Thái Hải (2024), *Hà Nội xử phạt gần 1,4 tỷ đồng trong hoạt động văn hóa và thể thao*, báo Thanh tra, <https://thanhtra.com.vn/thanh-tra/hoat-dong-nganh/ha-noi-xu-phat-gan-1-4-ty-dong-trong-hoat-dong-van-hoa-va-the-thao-220018.html>
11. Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội (2025), *Báo cáo số 246/BC-UBND về kiểm điểm công tác chỉ đạo, điều hành 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2025*, ban hành ngày 28/6/2025.
12. Vũ Thủy (2024), *Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội cần sắp xếp tổ chức bộ máy phù hợp*, báo Hanoi mới, <https://hanoimoi.vn/so-van-hoa-va-the-thao-ha-noi-can-sap-xep-to-chuc-bo-may-phu-hop-664598.html>